

POLKU TULEVAISUUTEEN

Tämä maapallo, maa ja maakunta tarvitsevat enemmän kokonaiskestävyyteen perustuvaa sivistystä. Pohjois-Savossa tahdomme hidastaa luontokatoa ja sopeutua ilmastonmuutokseen edistämällä luonnon monimuotoisuutta ja luonnonvarojen kestäväää käyttöä.

NYKYTILA

Elämme monikriisien aikaa. Planeettamme riskirajat ovat jo ylittyneet monella rintamalla. Tällä vuosikymmenellä teemme valintoja, jotka vaikuttavat pitkälle tulevaisuuteen ja seuraavien lajisukupolvien elämään. Riskirajojen ylittyminen näkyy myös Pohjois-Savossa.

Maapallon luonnon monimuotoisuus köyhtyy ennenkokemattomalla vauhdilla. Joka yhdeksäs Suomessa arvioiduista lajeista on uhanalainen. Makean veden vaelluskalojen populaatiot ovat pienentyneet puolessa vuosisadassa yli 80 prosenttia. Suomen lohikannoista jopa 90 prosenttia on menetetty. Saimaan järvilohi hiipuu hiljaa pois.

Ei ainoastaan luonnon monimuotoisuus ole uhattuna. Myös yhteinen terveys on vaarassa, sillä moni ihmisen tämänhetkisistä hyvinvoinnin haasteista on yhteydessä luontoon. Kukaan meistä ei ole irrallaan luonnosta, vaan osa sitä. Ihmistä suojaa kaksi sisäkkäistä biodiversiteetin kerrosta – nyt molempia uhkaa luontokato.

Luontokontaktien vähentyminen vaikuttaa ihmisen kehon mikrobistoon. Se suojaa meitä monilta sairauksilta. Siten ilmastotoimilla ja luonnon monimuotoisuudella on suora yhteys myös ihmisen terveyteen.

TOIMENPITEET

Käynnissä oleva ilmastonmuutos on ensimmäinen, jonka aiheuttaja on ihminen. Meillä on myös mahdollisuus ratkaista itse luomamme ongelmat. Luontosuhteemme on muututtava, jotta turvaamme luonnon monimuotoisuuden. Samalla varmistamme ja vahvistamme yhteistä terveyttä.

Ilmastonmuutoksen ja luontokadon edetessä ihmisten mielipiteet, arvot ja asenteet tulevat muuttumaan. Vastakkainasettelu ja ristiriidat ovat väistämättömiä. Konfliktit indikoivat yhteiskunnan muutosta. Niiden avulla voidaan tunnistaa kipupisteet ja hankauskohdat. Konflikteja ei voida lakaista maton alle, vaan niitä on opittava käsittelemään ennakoivasti ja rakentavasti uusien toimintamallien avulla. Tarvitsemme uudenlaista ympäristösovittelun ilmapiiriä. Tieto on palvelija.

Meistä jokainen voi olla omalla tavallaan aktiivinen ympäristökansalainen. Pohjoissavolaista luontoa voidaan suojella vain Pohjois-Savossa. Luonto ei tunne rajoja, ei kunta- eikä maakuntarajoja.

Puijo Summit

Puijo Summit on vuosittain toukokuussa järjestettävä tapahtuma, joka haluaa herättää keskustelua ilmasto- ja ympäristöturvallisuudesta sekä hyvinvoinnin edistämisestä Pohjois-Savossa. Tämä tapahtuman järjestäjien yhdessä laatima julkilausuma rakentuu visiosta ihmisen ja luonnon yhteisestä polusta, nykytilan haasteiden kuvauksesta ja toimenpiteistä, joilla haasteet ratkaistaan. Julkilausumaa päivitetään vuosittain Puijo Summitissa.

YHTEISELLÄ POLULLA OVAT SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULU, KUOPION KAUPUNKI, POHJOIS-SAVON ELY-KESKUS, POHJOIS-SAVON LIITTO JA EUROPE DIRECT KUPIO

MITEN SAAMME MUUTOKSET AIKAAN

Yhteiseen tavoitteeseen sitoutuminen on edellytys monitahoisien haasteiden ratkaisuille. Meistä jokaista tarvitaan viheliäisten ongelmien ratkaisemiseksi. Tarvitaan tilaa ja avaruutta ajattelulle, vuoropuhelulle ja ymmärrykselle. Tämä tulee esille arvoissamme, asenteissamme ja siinä, kuinka puhumme ja millaisia tekoja ja valintoja teemme.

Meidän on havahduttava huomaamaan, että on luovuttamattoman arvokkaita asioita, joiden puolesta kannattaa toimia, vaikka olisi epäselvää, päästäänkö niiden suhteen perille. On istutettava tammi, vaikka emme itse koskaan istuisi sen varjossa.

Kosketus monimuotoiseen luontoon suojaa ihmisten terveyttä ja lisää hyvinvointia monipuolisesti. Ei enää alisteta luontoa, vaan altistutaan luonnolle. Luonto kyllä pärjää ilman ihmistä, mutta ihminen ei ilman sitä.

